Πρὸς Έφεσίους

Παύλος, ἀπόστολος Ἰησού χριστού διὰ θελήματος θεού, τοῖς ἁγίοις 1 τοῖς οὖσιν ἐν Ἐφέσω καὶ πιστοῖς ἐν χριστῷ Ἰησού: χάρις ὑμῖν 2 καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεού πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησού χριστού.

Εύλογητὸς² ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὁ 3 εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν πάση εὐλογία³ πνευματικῆ⁴ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις⁵ ἐν χριστῷ: καθὼς ἐξελέξατο⁶ ἡμᾶς ἐν αὐτῷ πρὸ 4 καταβολῆς⁻ κόσμου, εἶναι ἡμᾶς ἀγίους καὶ ἀμώμους⁶ κατενώπιον⁰ αὐτοῦ ἐν ἀγάπη, προορίσας¹⁰ ἡμᾶς εἰς υἰοθεσίαν¹¹ 5 διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ εἰς αὐτόν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν¹² τοῦ θελήματος αὐτοῦ, εἰς ἔπαινον¹³ δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἐν ῇ ἐχαρίτωσεν¹⁴ 6 ἡμᾶς ἐν τῷ ἡγαπημένῳ: ἐν ῷ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν¹⁵ διὰ τοῦ 7 αἴματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν¹⁶ τῶν παραπτωμάτων,¹⁻ κατὰ τὸν πλοῦτον¹⁶ τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἦς ἐπερίσσευσεν εἰς ἡμᾶς ἐν πάση 8 σοφία καὶ φρονήσει,¹⁰ γνωρίσας²⁰ ἡμῖν τὸ μυστήριον²¹ τοῦ 9 θελήματος αὐτοῦ, κατὰ τὴν εὐδοκίαν¹² αὐτοῦ, ἢν προέθετο²² ἐν

^{1°} Έφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ² εὐλογητός, well spoken of, blessed. ³ εὐλογία, ας, ἡ, blessing, adulation. ⁴ πνευματικός, spiritual. ⁵ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ⁶ ἐκλέγομαι, choose, elect. ⁷ καταβολή, ῆς, ἡ, foundation, depositing. ⁸ ἄμωμος, without blemish, blameless. ⁹ κατενώπιον, before, in the presence of (gen). ¹⁰ προορίζω, predetermine, foreordain. ¹¹ υίοθεσία, ας, ἡ, adoption. ¹² εὐδοκία, ας, ἡ, good pleasure, good-will. ¹³ ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation. ¹⁴ χαριτόω, bestow favor on, favor highly. ¹⁵ ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, redemption, deliverance. ¹⁶ ἄφεσις, εως, ἡ, release, forgiveness. ¹⁷ παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ¹⁸ πλούτος, ου, ὁ, wealth, riches. ¹⁹ φρόνησις, εως, ἡ, way of thinking, insight. ²⁰ γνωρίζω, make known, declare. ²¹ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ²² προτίθεμαι, purpose, design beforehand.

Πρὸς Ἐφεσίους 1:10 Byzantine NT

αὐτῷ εἰς οἰκονομίαν¹ τοῦ πληρώματος² τῶν καιρῶν, 10 ἀνακεφαλαιώσασθαι³ τὰ πάντα ἐν τῷ χριστῷ, τὰ ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς: ἐν αὐτῷ, ἐν ῷ καὶ ἐκληρώθημεν⁴ 11 προορισθέντες⁵ κατὰ πρόθεσιν⁴ τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος⁻ κατὰ τὴν βουλὴν⁵ τοῦ θελήματος αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς εἰς ἔπαινον² 12 δόξης αὐτοῦ, τοὺς προηλπικότας¹⁰ ἐν τῷ χριστῷ: ἐν ῷ καὶ ὑμεῖς, 13 ἀκούσαντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ὑμῶν, ἐν ῷ καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε¹¹ τῷ πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ ἀγίῳ, ὅς ἐστιν ἀρραβὼν¹² τῆς κληρονομίας¹³ ἡμῶν, 14 εἰς ἀπολύτρωσιν¹⁴ τῆς περιποιήσεως,¹⁵ εἰς ἔπαινον² τῆς δόξης αὐτοῦ.

Διὰ τοῦτο κὰγώ, ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ κυρίῳ Ἰησοῦ 15 καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, οὐ παύομαι 16 εὐχαριστῶν ὑπὲρ ὑμῶν, μνείαν 17 ὑμῶν ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου: ἵνα ὁ θεὸς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὁ 17 πατὴρ τῆς δόξης, δῷη ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως, 18 ἐν ἐπιγνώσει 19 αὐτοῦ: πεφωτισμένους 20 τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς 18 καρδίας ὑμῶν, εἰς τὸ εἰδέναι ὑμᾶς τίς ἐστιν ἡ ἐλπὶς τῆς κλήσεως 21

¹οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ²πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ³ ἀνακεφαλαιόω, sum up, recapitulate. ⁴ κληρόω, appoint by lot, obtain an inheritance. ⁵ προορίζω, predetermine, foreordain. ⁴ πρόθεσις, εως, ἡ, setting forth, purpose. ⁻ ἐνεργέω, work, effect. ⁵ βουλή, ῆς, ἡ, counsel, purpose. ⁵ ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation. ¹⁰ προελπίζω, hope before, be the first to hope. ¹¹ σφραγίζω, seal, set a seal upon. ¹² ἀρραβών, ῶνος, ὁ, earnest, pledge. ¹³ κληρονομία, ας, ἡ, inheritance. ¹⁴ ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, redemption, deliverance. ¹⁵ περιποίησις, εως, ἡ, preservation, acquisition. ¹⁶ παύω, cause to cease. ¹ⁿ μνεία, ας, ἡ, remembrance, mention. ¹ఠ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ¹⁰ ἐπίγνωσις, εως, ἡ, knowledge, discernment. ²⁰ φωτίζω, give light, enlighten. ²¹ κλήσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 1:19

αὐτοῦ, καὶ τίς ὁ πλοῦτος¹ τῆς δόξης τῆς κληρονομίας² αὐτοῦ ἐν τοῖς ἀγίοις, καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον³ μέγεθος⁴ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ 19 εἰς ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας, κατὰ τὴν ἐνέργειαν⁵ τοῦ κράτους⁶ τῆς ἰσχύος⁻ αὐτοῦ ἡν ἐνήργησεν⁶ ἐν τῷ χριστῷ, ἐγείρας αὐτὸν ἐκ τῶν 20 νεκρῶν, καὶ ἐκάθισεν ἐν δεξιᾳ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις,² 21 ὑπεράνω¹⁰ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως καὶ κυριότητος,¹¹ καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομένου¹² οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι: καὶ πάντα ὑπέταξεν 22 ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ αὐτὸν ἔδωκεν κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῆ ἐκκλησίᾳ, ἥτις ἐστὶν τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα¹³ τοῦ τὰ 23 πάντα ἐν πᾶσιν πληρουμένου.

Καὶ ὑμᾶς ὄντας νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν¹⁴ καὶ ταῖς ἀμαρτίαις, 2 ἐν αἷς ποτὲ περιεπατήσατε κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου, κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀέρος,¹⁵ τοῦ πνεύματος τοῦ νῦν ἐνεργοῦντος⁸ ἐν τοῖς υἰοῖς τῆς ἀπειθείας:¹⁶ ἐν οἷς καὶ ἡμεῖς 3 πάντες ἀνεστράφημέν¹⁷ ποτε ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς σαρκὸς ἡμῶν, ποιοῦντες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διανοιῶν,¹⁸ καὶ ἡμεν τέκνα φύσει¹⁹ ὀργῆς, ὡς καὶ οἱ λοιποί: ὁ δὲ θεός, 4

¹ πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ² κληρονομία, ας, ἡ, inheritance. ³ ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ⁴ μέγεθος, ους, τό, size, greatness. ⁵ ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ⁶ κράτος, ους, τό, power, dominion. ⁷ ἰσχύς, ὑος, ἡ, strength, power. ⁸ ἐνεργέω, work, effect. ⁹ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ¹⁰ ὑπεράνω, high above (gen), far above. ¹¹ κυριότης, ητος, ἡ, lordship, dominion. ¹² ὀνομάζω, name, give a name to. ¹³ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ¹⁴ παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ¹⁵ ἀήρ, ος, ὁ, air. ¹⁶ ἀπείθεια, ας, ἡ, disobedience, willful unbelief. ¹⁷ ἀναστρέφω, return, live. ¹⁸ διάνοια, ας, ἡ, mind, understanding. ¹⁹ φύσις, εως, ἡ, nature, inherent nature.

Πρὸς Ἐφεσίους 2:5

πλούσιος¹ ὧν ἐν ἐλέει,² διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ ἣν ἡγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ὅντας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν³ 5 συνεζωοποίησεν⁴ τῷ χριστῷ – χάριτί ἐστε σεσωσμένοι – καὶ 6 συνήγειρεν,⁵ καὶ συνεκάθισεν⁶ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις² ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: ἴνα ἐνδείξηται⁶ ἐν τοῖς αἰῶσιν τοῖς ἐπερχομένοις² τὸν 7 ὑπερβάλλοντα¹⁰ πλοῦτον¹¹ τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι¹² ἐφ' ἡμᾶς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: τῷ γὰρ χάριτί ἐστε σεσωσμένοι διὰ τῆς 8 πίστεως, καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν: θεοῦ τὸ δῶρον:¹³ οὐκ ἐξ ἔργων, 9 ἴνα μή τις καυχήσηται. Αὐτοῦ γάρ ἐσμεν ποίημα,¹⁴ κτισθέντες¹⁵ 10 ἐν χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς, οἷς προητοίμασεν¹⁶ ὁ θεός, ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσωμεν.

Διὸ μνημονεύετε¹⁷ ὅτι ὑμεῖς ποτὲ τὰ ἔθνη ἐν σαρκί, οἱ λεγόμενοι 11 ἀκροβυστία¹⁸ ὑπὸ τῆς λεγομένης περιτομῆς ἐν σαρκὶ χειροποιήτου,¹⁹ ὅτι ἦτε ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ χωρὶς χριστοῦ, 12 ἀπηλλοτριωμένοι²⁰ τῆς πολιτείας²¹ τοῦ Ἰσραήλ, καὶ ξένοι²² τῶν διαθηκῶν τῆς ἐπαγγελίας, ἐλπίδα μὴ ἔχοντες, καὶ ἄθεοι²³ ἐν τῷ κόσμῳ. Νυνὶ²⁴ δὲ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ ὑμεῖς οἱ ποτὲ ὄντες μακρὰν²⁵ 13

¹πλούσιος, rich. ² ἔλεος, ους, ὁ, pity, mercy. ³παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ⁴ συζωοποιέω, make alive together with someone. ⁵ συνεγείρω, raise up with, raise along with. ⁶ συγκαθίζω, cause to sit down together. ⁷ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ⁸ ἐνδείκνυμι, show forth, show. ⁹ ἐπέρχομαι, come to or upon, approach. ¹⁰ ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ¹¹ πλούτος, ου, ὁ, wealth, riches. ¹² χρηστότης, ητος, ἡ, goodness, kindness. ¹³ δῶρον, ου, τό, gift, present. ¹⁴ ποίημα, τος, τό, work, creation. ¹⁵ κτίζω, create, form. ¹⁶ προετοιμάζω, prepare beforehand, predestine. ¹⁷ μνημονεύω, remember, make mention of. ¹⁸ ἀκροβυστία, ας, ἡ, uncircumcision, foreskin. ¹⁹ χειροποίητος, made by hand, done or made with hands. ²⁰ ἀπαλλοτριόομαι, alienate, estrange. ²¹ πολιτεία, ας, ἡ, citizenship, citizen body. ²² ξένος, strange, stranger. ²³ ἄθεος, without God, godless. ²⁴ νυνί, now, already. ²⁵ μακράν, far away.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 2:14

έγγὺς ἐγενήθητε ἐν τῷ αἵματι τοῦ χριστοῦ. Αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ 14 εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα ^{1} ἕν, καὶ τὸ μεσότοιχον ^{2} τοῦ φραγμοῦ ^{3} λύσας, τὴν ἔχθραν ^{4} ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ, τὸν νόμον τῶν 15 έντολῶν ἐν δόγμασιν, καταργήσας: τνα τοὺς δύο κτίση ἐν έαυτῷ εἰς ἕνα καινὸν ἄνθρωπον, ποιῶν εἰρήνην, ἀποκαταλλάξη $^{\rm s}$ τοὺς ἀμφοτέρους $^{\rm l}$ ἐν ἑνὶ σώματι τῷ θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ, ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν ἐν αὐτῷ: καὶ ἐλθών 17 εὐηγγελίσατο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν ^{10} καὶ τοῖς ἐγγύς: ὅτι δι' 18αὐτοῦ ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν ^{11} οἱ ἀμφότεροι ^{1} ἐν ἑνὶ πνεύματι πρὸς τὸν πατέρα. Ἄρα οὖν οὐκέτι ἐστὲ ξένοι¹² καὶ πάροικοι, 13 19 άλλὰ συμπολίται ^{14} τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι ^{15} τοῦ θεοῦ, 20 ἐποικοδομηθέντες ^{16} ἐπὶ τῷ θεμελί ^{17} τῶν ἀποστόλων καὶ προφητών, ὄντος ἀκρογωνιαίου ^{18} αὐτοῦ Ἰησοῦ χριστοῦ, ἐν ῷ 21πᾶσα οἰκοδομή ^{19} συναρμολογουμένη ^{20} αὔξει ^{21} εἰς ναὸν ἄγιον ἐν κυρίω, ἐν ὧ καὶ ὑμεῖς συνοικοδομεῖσθε ^{22} εἰς κατοικητήριον ^{23} τοῦ 22 θεοῦ ἐν πνεύματι.

 $^{^1}$ ὰμφότεροι, both, both of two. ^{2} μεσότοιχον, ου, τό, middle wall, dividing wall. ^{3} φραγμός, οῦ, δ, wall, fence. ^{4} ἔχθρα, ας, ή, enmity, hostility. ^{5} δόγμα, τος, τό, a public decree, ordinance. ^{6} καταργέω, make ineffective, abolish. ^{7} κτίζω, create, form. ^{8} ἀποκαταλλάσσω, reconcile. ^{9} σταυρός, οῦ, δ, cross. ^{10} μακράν, far away. ^{11} προσαγωγή, ῆς, ή, access, approach. ^{12} ξένος, strange, stranger. ^{13} πάροικος, ου, δ, alien, stranger. ^{14} συμπολίτης, ου, δ, fellow citizen. ^{15} οἰκεῖος, ου, δ, household, members of the household. ^{16} ἐποικοδομέω, build upon, build upon a foundation. ^{17} θεμέλιος, ου, δ, foundation. ^{18} ἀκρογωνιαῖος, corner, cornerstone. ^{19} οἰκοδομή, ῆς, ή, building, edification. ^{20} συναρμολογέω, fit together. ^{21} αὐξάνω, cause to grow, increase. ^{22} συνοικοδομέω, build up together. ^{23} κατοικητήριον, ου, τό, dwelling, dwelling-place.

Πρὸς Ἐφεσίους 3:2 Byzantine NT

Τούτου χάριν ἐγὼ Παῦλος ὁ δέσμιος τοῦ χριστοῦ Ἰησοῦ ὑπὲρ 3 ύμῶν τῶν ἐθνῶν, εἴγε³ ἡκούσατε τὴν οἰκονομίαν ^{4} τῆς χάριτος τοῦ 2θεοῦ τῆς δοθείσης μοι εἰς ὑμᾶς, ὅτι κατὰ ἀποκάλυψιν᾽ ἐγνώρισέν 3 μοι τὸ μυστήριον, ^{7} καθώς προέγραψα ^{8} ἐν ὀλίγω, πρὸς δ δύνασθε ^{4} ἀναγινώσκοντες νοῆσαι $^{^{2}}$ τὴν σύνεσίν $^{^{10}}$ μου ἐν τῷ μυστηρί $\wp^{^{7}}$ τοῦ χριστοῦ: δ ἐτέραις γενεαῖς οὐκ ἐγνωρίσθη τοῖς υἱοῖς τῶν 5 ἀνθρώπων, ώς νῦν ἀπεκαλύφθη τοῖς ἁγίοις ἀποστόλοις αὐτοῦ καὶ προφήταις ἐν πνεύματι: εἶναι τὰ ἔθνη συγκληρονόμα 12 καὶ 6 σύσσωμα $^{^{13}}$ καὶ συμμέτοχα $^{^{14}}$ τῆς ἐπαγγελίας αὐτοῦ ἐν τῷ χριστῷ, διὰ τοῦ εὐαγγελίου, οὖ ἐγενόμην διάκονος κατὰ τὴν δωρεὰν 15 7 της χάριτος τοῦ θεοῦ, τὴν δοθεῖσάν μοι κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. Ἐμοὶ τῷ ἐλαχιστοτέρ $ω^{^{17}}$ πάντων ἁγίων ἐδόθη ἡ 8χάρις αὕτη, ἐν τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι τὸν ἀνεξιχνίαστον 18 πλοῦτον ^{19} τοῦ χριστοῦ, καὶ φωτίσαι ^{20} πάντας τίς ἡ οἰκονομία ^{4} 9 τοῦ μυστηρίου ^{7} τοῦ ἀποκεκρυμμένου ^{21} ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῶ θεῷ τῷ τὰ πάντα κτίσαντι ^{22} διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ, ἵνα γνωρισθῆ ^{6} 10 νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις ἐν τοῖς ἐπουρανίοις διὰ τῆς ἐκκλησίας ἡ πολυποίκιλος σοφία τοῦ θεοῦ, κατὰ πρόθεσιν τοῦ θεοῦ, κατὰ πρόθεσιν εδ

¹χάριν, in favor of, for the pleasure of. ²δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ³εἴγε, if indeed, seeing that. ⁴οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ⁵ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ⁶γνωρίζω, make known, declare. ⁷μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ⁸ προγράφω, write before, write previously. ⁹νοέω, understand, consider. ¹⁰σύνεσις, εως, ἡ, understanding, insight. ¹¹ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ¹²συγκληρονόμος, fellow heir, joint heir. ¹³σύσσωμος, of the same body. ¹⁴συμμέτοχος, sharing with, partaking with. ¹⁵δωρεά, ᾶς, ἡ, gift, free gift. ¹⁶ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ¹⁷ἐλαχιστότερος, smallest, least important. ¹⁸ἀνεξιχνίαστος, inscrutable, incomprehensible. ¹⁹πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ²⁰φωτίζω, give light, enlighten. ²¹ἀποκρύπτω, hide, conceal. ²²κτίζω, create, form. ²³ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ²⁴πολυποίκιλος, many-sided, manifold. ²⁵πρόθεσις, εως, ἡ, setting forth, purpose.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 3:12

τών αἰώνων ἣν ἐποίησεν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν: ἐν ῷ 12 ἔχομεν τὴν παρρησίαν καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐν πεποιθήσει διὰ τῆς πίστεως αὐτοῦ. Διὸ αἰτοῦμαι μὴ ἐκκακεῖν ἐν ταῖς θλίψεσίν 13 μου ὑπὲρ ὑμῶν, ἥτις ἐστὶν δόξα ὑμῶν.

Τούτου χάριν κάμπτω τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν πατέρα τοῦ 14 κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ἐξ οὖ πᾶσα πατριὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ 15 ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται, ὅ ἴνα δῷη ὑμῖν, κατὰ τὸν πλοῦτον Ἦς δόξης 16 αὐτοῦ, δυνάμει κραταιωθῆναι ὁ διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἔσω ἄνθρωπον, κατοικῆσαι τὸν χριστὸν διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς 17 καρδίαις ὑμῶν: ἐν ἀγάπη ἐρριζωμένοι ἐν καὶ τεθεμελιωμένοι ὁ ἴνα 18 ἐξισχύσητε καταλαβέσθαι ὁ σὺν πᾶσιν τοῖς ἁγίοις τί τὸ πλάτος καὶ μῆκος καὶ βάθος καὶ ὕψος, γνῶναί τε τὴν 19 ὑπερβάλλουσαν τῆς γνώσεως ἀνάπην τοῦ χριστοῦ, ἵνα πληρωθῆτε εἰς πᾶν τὸ πλήρωμα τοῦ θεοῦ.

Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα ποιῆσαι ὑπὲρ ἐκπερισσοῦ ὧν 20 αἰτούμεθα ἢ νοοῦμεν, 23 κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην 4 ἐν ἡμῖν, αὐτῷ ἡ δόξα ἐν τῆ ἐκκλησίᾳ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ, εἰς πάσας 21

¹προσαγωγή, ῆς, ἡ, access, approach. ²πεποίθησις, εως, ἡ, confidence, trust. ³ἐκκακέω, am faint, am weary. ⁴χάριν, in favor of, for the pleasure of. ⁵κάμπτω, bend, bow. ⁶γόνυ, ατος, τό, knee. ⁷πατριά, ᾶς, ἡ, lineage, family. ⁸ὀνομάζω, name, give a name to. ⁹πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ¹⁰κραταιόω, strengthen, confirm. ¹¹ἔσω, within, inside. ¹²ῥιζόω, root, fix by the root. ¹³θεμελιόω, lay a foundation, found. ¹⁴ἐξισχύω, be able, be strong enough. ¹⁵καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ¹⁶πλάτος, ους, τό, breadth, width. ¹⁷ μῆκος, ους, τό, length. ¹⁸βάθος, ους, τό, depth, deep. ¹⁹ΰψος, ους, τό, height, heaven. ²⁰ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ²¹γνῶσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ²²πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ²³νοέω, understand, consider. ²⁴ἐνεργέω, work, effect.

Πρὸς Ἐφεσίους 4:2 Byzantine NT

τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγώ, ὁ δέσμιος ἐν κυρίω, ἀξίως περιπατῆσαι $\mathbf{4}$ τῆς κλήσεως ^{3} ῆς ἐκλήθητε, μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ ^{2} πραότητος, μετὰ μακροθυμίας, ἀνεχόμενοι άλλήλων ἐν ἀγάπη, σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἑνότητα τοῦ πνεύματος ἐν τῶ 3συνδέσμω10 τῆς εἰρήνης. Έν σῶμα καὶ ε̈ν πνεῦμα, καθώς καὶ 4 έκλήθητε ἐν μιᾳ ἐλπίδι τῆς κλήσεως τρων: εἶς κύριος, μία 5 πίστις, εν βάπτισμα, είς θεὸς καὶ πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων, 6 καὶ διὰ πάντων, καὶ ἐν πᾶσιν ἡμῖν. Ένὶ δὲ ἑκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ἡ 🛭 ७ χάρις κατὰ τὸ μέτρον ^{12} τῆς δωρεᾶς ^{13} τοῦ χριστοῦ. Διὸ λέγει, 8Άναβὰς εἰς ὕψος 14 ἠχμαλώτευσεν 15 αἰχμαλωσίαν, 16 καὶ ἔδωκεν δόματα τοῖς ἀνθρώποις. Τὸ δέ, ἀνέβη, τί ἐστιν εἰ μὴ ὅτι καὶ 🤊 κατέβη πρῶτον εἰς τὰ κατώτερα εἰς τῆς γῆς; Ὁ καταβάς, 10 αὐτός ἐστιν καὶ ὁ ἀναβὰς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν, ἵνα πληρώση τὰ πάντα. Καὶ αὐτὸς ἔδωκεν τοὺς μὲν ἀποστόλους, 11 τούς δὲ προφήτας, τοὺς δὲ εὐαγγελιστάς, 20 τοὺς δὲ ποιμένας 21 καὶ διδασκάλους, πρὸς τὸν καταρτισμὸν 22 τῶν ἁγίων, εἰς ἔργον 12

¹ δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ² ἀξίως, worthily, in a manner worthy of. ³ κλήσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ⁴ ταπεινοφροσύνη, ης, ἡ, lowliness of mind, humility. ⁵ πραΰτης, mildness, gentleness. ⁶ μακροθυμία, ας, ἡ, long-suffering, patience. ⁷ ἀνέχομαι, endure, bear with. ⁸ σπουδάζω, hasten, be eager. ⁹ ἐνότης, ητος, ἡ, oneness, unity. ¹⁰ σύνδεσμος, ου, ὁ, bond, fetter. ¹¹ βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ¹² μέτρον, ου, τό, measure, measuring rod. ¹³ δωρεά, ᾶς, ἡ, gift, free gift. ¹⁴ ὕψος, ους, τό, height, heaven. ¹⁵ αἰχμαλωτεύω, capture, lead captive. ¹⁶ αἰχμαλωσία, ας, ἡ, captivity, host of captives. ¹⁷ δόμα, τος, τό, present, gift. ¹⁸ κατώτερος, lower. ¹⁹ ὑπεράνω, high above (gen), far above. ²⁰ εὐαγγελιστής, οῦ, ὁ, evangelist, bringer of good tidings. ²¹ ποιμήν, ένος, ὁ, shepherd. ²² καταρτισμός, οῦ, ὁ, equipment, equipping.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 4:13

διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν¹ τοῦ σώματος τοῦ χριστοῦ: μέχρι² 13 καταντήσωμεν³ οἱ πάντες εἰς τὴν ἑνότητα⁴ τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως⁵ τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον,⁶ εἰς μέτρον⁻ ἡλικίας⁵ τοῦ πληρώματος² τοῦ χριστοῦ: ἵνα μηκέτι¹⁰ ὧμεν νήπιοι, 14 κλυδωνιζόμενοι¹² καὶ περιφερόμενοι¹³ παντὶ ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας,¹⁴ ἐν τῆ κυβείᾳ¹⁵ τῶν ἀνθρώπων, ἐν πανουργίᾳ¹⁶ πρὸς τὴν μεθοδείαν¹⁻ τῆς πλάνης:¹⁶ ἀληθεύοντες¹⁰ δὲ ἐν ἀγάπη 15 αὐξήσωμεν²⁰ εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλή, ὁ χριστός, 16 ἐξ οἱ πᾶν τὸ σῶμα συναρμολογούμενον²¹ καὶ συμβιβαζόμενον²² διὰ πάσης ἀφῆς²³ τῆς ἐπιχορηγίας,²⁴ κατ' ἐνέργειαν²⁵ ἐν μέτρῳ⁻ ἐνὸς ἑκάστου μέρους, τὴν αὔξησιν²⁶ τοῦ σώματος ποιεῖται εἰς οἰκοδομὴν¹ ἑαυτοῦ ἐν ἀγάπη.

Τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι²⁷ ἐν κυρίῳ, μηκέτι¹⁰ ὑμᾶς 17 περιπατεῖν, καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη περιπατεῖ ἐν ματαιότητι²⁸ τοῦ νοὸς²⁹ αὐτῶν, ἐσκοτισμένοι³⁰ τῆ διανοίᾳ,³¹ ὄντες 18 ἀπηλλοτριωμένοι³² τῆς ζωῆς τοῦ θεοῦ διὰ τὴν ἄγνοιαν³³ τὴν

¹ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ² μέχρι, until, as far as (gen). ³ καταντάω, come to, arrive. ⁴ ἐνότης, ητος, ἡ, oneness, unity. ⁵ ἐπίγνωσις, εως, ἡ, knowledge, discernment. ⁶ τέλειος, complete, perfect. ⊓ μέτρον, ου, τό, measure, measuring rod. ⁶ ἡλικία, ας, ἡ, maturity, age. ९ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ¹ μηκέτι, no longer. ¹¹ νήπιος, infant, child. ¹² κλυδωνίζομαι, be tossed here and there by waves. ¹³ περιφέρω, carry about, carry around. ¹⁴ διδασκαλία, ας, ἡ, teaching, doctrine. ¹⁵ κυβεία, ας, ἡ, craftiness, trickery. ¹⁶ πανουργία, ας, ἡ, cleverness, craftiness. Trickery. ¹ⁿ μεθοδεία, ας, ἡ, scheming, craftiness. ¹ఠ πλάνη, ης, ἡ, wandering, error. ¹⁰ ἀληθεύω, speak the truth, say. ²⁰ αὐξάνω, cause to grow, increase. ²¹ συναρμολογέω, fit together. ²² συμβιβάζω, hold together, instruct. ²³ ἀφή, ῆς, ἡ, joint, band. ²⁴ ἐπιχορηγία, ας, ἡ, assistance, provision. ²⁵ ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ²⁶ αὕξησις, εως, ἡ, growth, increase. ²⊓ μαρτύρομαι, affirm, testify. ²8 ματαιότης, ητος, ἡ, vanity, emptiness. ²⁰ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ³⁰ σκοτίζω, darken. ³¹ διάνοια, ας, ἡ, mind, understanding. ³² ἀπαλλοτριόομαι, alienate, estrange. ³³ ἄγνοια, ας, ἡ, ignorance.

Πρὸς Ἐφεσίους 4:19 Byzantine NT

οὖσαν ἐν αὐτοῖς, διὰ τὴν πώρωσιν¹ τῆς καρδίας αὐτῶν: οἴτινες 19 ἀπηλγηκότες² ἑαυτοὺς παρέδωκαν τῆ ἀσελγεία,³ εἰς ἐργασίαν⁴ ἀκαθαρσίας⁵ πάσης ἐν πλεονεξία.⁴ Ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως ἐμάθετε⁻ 20 τὸν χριστόν, εἴγε⁵ αὐτὸν ἠκούσατε καὶ ἐν αὐτῷ ἐδιδάχθητε, 21 καθώς ἐστιν ἀλήθεια ἐν τῷ Ἰησοῦ: ἀποθέσθαι⁴ ὑμᾶς, κατὰ τὴν 22 προτέραν¹⁰ ἀναστροφήν,¹¹ τὸν παλαιὸν¹² ἄνθρωπον, τὸν φθειρόμενον¹³ κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης:¹⁴ ἀνανεοῦσθαι¹⁵ δὲ 23 τῷ πνεύματι τοῦ νοὸς¹⁶ ὑμῶν, καὶ ἐνδύσασθαι¹⁻ τὸν καινὸν 24 ἄνθρωπον, τὸν κατὰ θεὸν κτισθέντα¹⁵ ἐν δικαιοσύνη καὶ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας.

Διὸ ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος λαλεῖτε ἀλήθειαν ἔκαστος μετὰ τοῦ 25 πλησίον αὐτοῦ: ὅτι ἐσμὲν ἀλλήλων μέλη. Ὀργίζεσθε ακὶ μὴ 26 ἁμαρτάνετε: ὁ ἥλιος μὴ ἐπιδυέτω ἐπὶ τῷ παροργισμῷ ὑμῶν: 27 μηδὲ δίδοτε τόπον τῷ διαβόλῳ. Ὁ κλέπτων μηκέτι κλεπτέτω: 28 μᾶλλον δὲ κοπιάτω, ἐργαζόμενος τὸ ἀγαθὸν ταῖς χερσίν, ἵνα ἔχη μεταδιδόναι τῷ χρείαν ἔχοντι. Πᾶς λόγος σαπρὸς ἐκ τοῦ 29 στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω, ἀλλ' εἴ τις ἀγαθὸς πρὸς

¹ πώρωσις, εως, ή, hardness, obstinancy. ² ἀπαλγέω, become callous, dead to feeling. ³ ἀσέλγεια, ας, ή, licentiousness, debauchery. ⁴ ἐργασία, ας, ή, profit, business. ⁵ ἀκαθαρσία, ας, ή, uncleanness, impurity. ⁶ πλεονεξία, ας, ή, covetousness, avarice. ⁷ μανθάνω, learn, ascertain. ⁸ εἴγε, if indeed, seeing that. ⁹ ἀποτίθημι, put off, lay aside. ¹⁰ πρότερον, formerly, before. ¹¹ ἀναστροφή, ῆς, ἡ, conduct, behavior. ¹² παλαιός, old, ancient. ¹³ φθείρω, destroy, corrupt. ¹⁴ ἀπάτη, ης, ἡ, deceit, deceitfulness. ¹⁵ ἀνανεόω, renew, become young again. ¹⁶νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ¹⁷ ἐνδύω, put on, clothe. ¹⁸ κτίζω, create, form. ¹⁹ ὁσιότης, ητος, ἡ, piety, holiness. ²⁰ ψεῦδος, ους, τό, lie. ²¹ πλησίον, near, neighbor (as a noun). ²² ὀργίζω, irritate, provoke. ²³ ἐπιδύω, set, go down. ²⁴ παροργισμός, οῦ, ὁ, irritation, anger. ²⁵ κλέπτω, steal. ²⁶ μηκέτι, no longer. ²⁷ κοπιάω, toil, labor. ²⁸ μεταδίδωμι, give a share of, share. ²⁹ σαπρός, rotten, worthless.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 4:30

οἰκοδομὴν¹ τῆς χρείας, ἵνα δῷ χάριν τοῖς ἀκούουσιν. Καὶ μὴ 30 λυπεῖτε² τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον τοῦ θεοῦ, ἐν ῷ ἐσφραγίσθητε³ εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως.⁴ Πᾶσα πικρία⁵ καὶ θυμὸς⁶ καὶ ὀργὴ καὶ 31 κραυγὴ⁻ καὶ βλασφημία⁵ ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν, σὺν πάσῃ κακίᾳ: 32 γίνεσθε δὲ εἰς ἀλλήλους χρηστοί,¹⁰ εὔσπλαγχνοι,¹¹ χαριζόμενοι¹² ἑαυτοῖς, καθὼς καὶ ὁ θεὸς ἐν χριστῷ ἐχαρίσατο¹² ἡμῖν.

Γίνεσθε οὖν μιμηταὶ¹³ τοῦ θεοῦ, ὡς τέκνα ἀγαπητά: καὶ περιπατεῖτε 5 ἐν ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ χριστὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν¹⁴ καὶ θυσίαν¹⁵ τῷ θεῷ εἰς ὀσμὴν¹⁶ εὐωδίας.¹⁻ Πορνεία¹⁶ δὲ καὶ πᾶσα ἀκαθαρσία¹⁰ ἢ πλεονεξία²⁰ μηδὲ 3 ὀνομαζέσθω²¹ ἐν ὑμῖν, καθὼς πρέπει²² ἁγίοις: καὶ αἰσχρότης,²³ καὶ 4 μωρολογία,²⁴ ἢ εὐτραπελία,²⁵ τὰ οὐκ ἀνήκοντα:²⁶ ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία.²⁻ Τοῦτο γάρ ἐστε γινώσκοντες, ὅτι πᾶς πόρνος,²⁶ ἢ 5 ἀκάθαρτος, ἢ πλεονέκτης,²⁰ ὅς ἐστιν εἰδωλολάτρης,³⁰ οὐκ ἔχει κληρονομίαν³¹ ἐν τῆ βασιλεία τοῦ χριστοῦ καὶ θεοῦ. Μηδεὶς 6 ὑμᾶς ἀπατάτω³² κενοῖς ³³ λόγοις: διὰ ταῦτα γὰρ ἔρχεται ἡ ὀργὴ

¹ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ² λυπέω, grieve, pain. ³ σφραγίζω, seal, set a seal upon. ⁴ ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, redemption, deliverance. ⁵ πικρία, ας, ἡ, bitterness. ⁶ θυμός, ου, ὁ, wrath, outburst of passion. ⁻ κραυγή, ῆς, ἡ, outcry, crying. ⁶ βλασφημία, ας, ἡ, blasphemy, reproach. ॰ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ¹⁰ χρηστός, good, kind. ¹¹ εὔσπλαγχνος, tender-hearted, merciful. ¹² χαρίζομαι, give freely, forgive. ¹³ μμητής, οῦ, ὁ, imitator. ¹⁴ προσφορά, ᾶς, ἡ, offering, sacrifice. ¹⁵ θυσία, ας, ἡ, sacrifice. ¹⁶ ὀσμή, ῆς, ἡ, smell, aroma. ¹⁻ εὐωδία, ας, ἡ, fragrance, sweet smell. ¹⁵ πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ¹⁰ ἀκαθαρσία, ας, ἡ, uncleanness, impurity. ²⁰ πλεονεξία, ας, ἡ, covetousness, avarice. ²¹ ὀνομάζω, name, give a name to. ²² πρέπω, be clearly seen, be fitting. ²³ αἰσχρότης, ητος, ἡ, shamefulness, obscenity. ²⁴ μωρολογία, ας, ἡ, foolish or silly talk. ²⁵ εὐτραπελία, ας, ἡ, coarse jesting, low jesting. ²⁶ ἀνήκω, be fit, be proper. ²⁻ εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ²² πόρνος, ου, ὁ, fornicator, immoral person. ²⁰ πλεονέκτης, ου, ὁ, covetous or greedy person. ³⁰ εἰδωλολάτρης, ου, ὁ, image worshiper, idolater. ³¹ κληρονομία, ας, ἡ, inheritance. ³² ἀπατάω, deceive, lead into error. ³³ κενός, empty, vain.

Πρὸς Ἐφεσίους 5:7

τοῦ θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας.¹ Μὴ οὖν γίνεσθε 7 συμμέτοχοι² αὐτῶν: ἦτε γάρ ποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν κυρίῳ: 8 ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε – ὁ γὰρ καρπὸς τοῦ πνεύματος ἐν 9 πάσῃ ἀγαθωσύνῃ³ καὶ δικαιοσύνῃ καὶ ἀληθείᾳ – δοκιμάζοντες⁴ 10 τί ἐστιν εὐάρεστον⁵ τῷ κυρίῳ: καὶ μὴ συγκοινωνεῖτε⁶ τοῖς ἔργοις 11 τοῖς ἀκάρποις⁻ τοῦ σκότους, μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε:ⁿ τὰ γὰρ 12 κρυφῆ³ γινόμενα ὑπὰ αὐτῶν αἰσχρόν¹⁰ ἐστιν καὶ λέγειν. Τὰ δὲ 13 πάντα ἐλεγχόμεναⁿ ὑπὸ τοῦ φωτὸς φανεροῦται: πᾶν γὰρ τὸ φανερούμενον φῶς ἐστίν. Διὸ λέγει, Ἔγειρε ὁ καθεύδων¹¹ καὶ 14 ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ἐπιφαύσει¹² σοι ὁ χριστός.

Βλέπετε οὖν πῶς ἀκριβῶς ¹³ περιπατεῖτε, μὴ ὡς ἄσοφοι, ¹⁴ ἀλλ' ὡς 15 σοφοί, ¹⁵ ἐξαγοραζόμενοι ¹⁶ τὸν καιρόν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραί εἰσιν. 16 Διὰ τοῦτο μὴ γίνεσθε ἄφρονες, ¹⁷ ἀλλὰ συνιέντες ¹⁸ τί τὸ θέλημα 17 τοῦ κυρίου. Καὶ μὴ μεθύσκεσθε ¹⁹ οἴνῳ, ἐν ῷ ἐστὶν ἀσωτία, ²⁰ ἀλλὰ 18 πληροῦσθε ἐν πνεύματι, λαλοῦντες ἑαυτοῖς ψαλμοῖς ²¹ καὶ 19 ὕμνοις ²² καὶ ϣδαῖς ²³ πνευματικαῖς, ²⁴ ἄδοντες ²⁵ καὶ ψάλλοντες ²⁶ ἐν τῆ καρδία ὑμῶν τῷ κυρίω, εὐχαριστοῦντες πάντοτε ὑπὲρ 20

¹ ἀπείθεια, ας, ἡ, disobedience, willful unbelief. ² συμμέτοχος, sharing with, partaking with. ³ ἀγαθωσύνη, ης, ἡ, goodness. ⁴ δοκιμάζω, prove, approve. ⁵ εὐάρεστος, well-pleasing, acceptable. ⁶ συγκοινωνέω, have fellowship with, participate. ⁻ ἄκαρπος, unfruitful, barren. ⁶ ἐλέγχω, convict, reprove. ⁰ κρυφῆ, secretly, in secret. ¹¹ αἰσχρός, shameful, base. ¹¹ καθεύδω, sleep. ¹² ἐπιφαύω, shine upon, give light to. ¹³ ἀκριβῶς, carefully, accurately. ¹⁴ ἄσοφος, unwise, foolish. ¹⁵ σοφός, wise. ¹⁶ ἐξαγοράζω, redeem, make the most of. ¹⁻ ἄφρων, foolish, senseless. ¹⁵ συνίημι, understand, consider. ¹⁰ μεθύσκω, make drunk. ²⁰ ἀσωτία, ας, ἡ, dissipation, debauchery. ²¹ ψαλμός, οῦ, ό, song of praise, psalm. ²² ὅμνος, ου, ὁ, song of praise, hymn. ²³ ὡδἡ, ῆς, ἡ, song, ode. ²⁴ πνευματικός, spiritual. ²⁵ ἄδω, sing. ²⁶ ψάλλω, sing, sing praise.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 5:21

πάντων ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ τῷ θεῷ καὶ πατρί, ὑποτασσόμενοι ἀλλήλοις ἐν φόβω χριστοῦ.

Αἱ γυναῖκες, τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ὑποτάσσεσθε, ὡς τῷ κυρίῳ. Ὁτι 22 άνήρ έστιν κεφαλή τῆς γυναικός, ώς καὶ ὁ χριστὸς κεφαλή τῆς έκκλησίας, καὶ αὐτός ἐστιν σωτὴρ τοῦ σώματος. Άλλ' ὥσπερ ἡ 24 ἐκκλησία ὑποτάσσεται τῷ χριστῷ, οὕτως καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς ίδίοις ἀνδράσιν ἐν παντί. Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας 25 έαυτῶν, καθώς καὶ ὁ χριστὸς ἠγάπησεν τὴν ἐκκλησίαν, καὶ έαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς: ἵνα αὐτὴν ἁγιάσῃ,² καθαρίσας τῷ 26 λουτρῷ³ τοῦ ὕδατος ἐν ῥήματι, ἵνα παραστήσῃ αὐτὴν ἑαυτῷ 27 ἔνδοξον ^{4} τὴν ἐκκλησίαν, μὴ ἔχουσαν σπῖλον ^{5} ἢ ῥυτίδα ^{6} ἤ τι τῶν τοιούτων, άλλ' ἵνα ή άγία καὶ ἄμωμος. ^{7} Οὕτως ὀφείλουσιν οἱ 28 ἄνδρες ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα. Ὁ άγαπων τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, ἑαυτὸν ἀγαπᾳ: οὐδεὶς γάρ ποτε τὴν 29 έαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν, ἀλλ' ἐκτρέφει καὶ θάλπει αὐτήν, καθώς καὶ ὁ κύριος τὴν ἐκκλησίαν: ὅτι μέλη ἐσμὲν τοῦ σώματος 30 αὐτοῦ, ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν ὀστέων ^{10} αὐτοῦ. Ἀντὶ ^{11} 31 τούτου καταλείψει 12 ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται ^{13} πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ

¹ σωτήρ, ῆρος, ὁ, savior, deliverer. ² ἀγιάζω, make holy, consecrate. ³ λουτρόν, οῦ, τό, bath, washing. ⁴ ἔνδοξος, honored, glorious. ⁵ σπίλος, ου, ὁ, spot, stain. ⁶ ῥυτίς, ίδος, ἡ, wrinkle, spiritual defect. ⁷ ἄμωμος, without blemish, blameless. ⁸ ἐκτρέφω, nourish, rear. ⁹ θάλπω, cherish, comfort. ¹⁰ ὀστέον, τό, bone. ¹¹ ἀντί, instead of, in place of. ¹² καταλείπω, leave, leave behind. ¹³ προσκολλάω, join closely, cleave to.

Πρὸς Ἐφεσίους 5:32 Byzantine NT

δύο εἰς σάρκα μίαν. Τὸ μυστήριον¹ τοῦτο μέγα ἐστίν: ἐγὼ δὲ 32 λέγω εἰς χριστὸν καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Πλὴν καὶ ὑμεῖς οἱ καθ' 33 ἔνα, ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως ἀγαπάτω ὡς ἑαυτόν: ἡ δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα.

Τὰ τέκνα, ὑπακούετε² τοῖς γονεῦσιν³ ὑμῶν ἐν κυρίῳ: τοῦτο γάρ 6 ἐστιν δίκαιον. Τίμα⁴ τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα ἥτις ἐστὶν 2 ἐντολὴ πρώτη ἐν ἐπαγγελίᾳ, ἵνα εὖ⁵ σοι γένηται, καὶ ἔσῃ 3 μακροχρόνιος⁶ ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ οἱ πατέρες, μὴ παροργίζετε⁻ τὰ 4 τέκνα ὑμῶν, ἀλλ' ἐκτρέφετε⁶ αὐτὰ ἐν παιδείᾳˀ καὶ νουθεσίᾳ κυρίου.

Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε² τοῖς κυρίοις κατὰ σάρκα, μετὰ φόβου καὶ 5 τρόμου, ¹¹ ἐν ἀπλότητι¹² τῆς καρδίας ὑμῶν, ὡς τῷ χριστῷ: μὴ 6 κατ' ὀφθαλμοδουλείαν¹³ ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ¹⁴ ἀλλ' ὡς δοῦλοι τοῦ χριστοῦ, ποιοῦντες τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ἐκ ψυχῆς, μετ' εὐνοίας¹⁵ 7 δουλεύοντες¹⁶ ὡς τῷ κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις: εἰδότες ὅτι ὅ ἐάν 8 τι ἕκαστος ποιήσῃ ἀγαθόν, τοῦτο κομιεῖται¹⁻ παρὰ τοῦ κυρίου, εἴτε δοῦλος, εἴτε ἐλεύθερος.¹δ Καὶ οἱ κύριοι, τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς 9

¹ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ² ύπακούω, obey, listen. ³ γονεύς, έως, ό, parent. ⁴ τιμάω, honor, value at a price. ⁵ εδ, well, well done. ⁶ μακροχρόνιος, long-lived. ⁷ παροργίζω, provoke to anger, exasperate. ⁸ ἐκτρέφω, nourish, rear. ⁹ παιδεία, ας, ή, training, discipline. ¹⁰ νουθεσία, ας, ή, admonition, instruction. ¹¹ τρόμος, ου, ό, trembling, quaking. ¹² ἀπλότης, ητος, ή, singleness, hence simplicity. ¹³ ὀφθαλμοδουλεία, ας, ή, service rendered only while the master watches. ¹⁴ ἀνθρωπάρεσκος, people pleaser. ¹⁵ εὔνοια, ας, ή, favor, affection. ¹⁶ δουλεύω, serve, am a slave. ¹⁷ κομίζω, receive, bring. ¹⁸ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 6:10

αὐτούς, ἀνιέντες τὴν ἀπειλήν: εἰδότες ὅτι καὶ ὑμῶν αὐτῶν ὁ κύριός ἐστιν ἐν οὐρανοῖς, καὶ προσωποληψία οὐκ ἔστιν παρ' αὐτῷ.

Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί μου, ἐνδυναμοῦσθε ^{4} ἐν κυρίω, καὶ ἐν τῷ κράτει 10 τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. Ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ, πρὸς 11τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στῆναι πρὸς τὰς μεθοδείας τοῦ διαβόλου. 12 "Ότι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη¹⁰ πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ $^{^{12}}$ τῆς πονηρίας $^{^{13}}$ έν τοῖς ἐπουρανίοις. $^{^{14}}$ Δ ιὰ τοῦτο ἀναλάβετε $^{^{15}}$ τὴν πανοπλίαν $^{^{8}}$ τοῦ 13 θεοῦ, ἵνα δυνηθῆτε ἀντιστῆναι ^{16} ἐν τῆ ἡμέρα τῆ πονηρᾶ, καὶ άπαντα κατεργασάμενοι στηναι. Στητε οὖν περιζωσάμενοι ^{18} 14 την όσφυν 19 ύμων εν άληθεία, και ενδυσάμενοι τον θώρακα 20 τῆς δικαιοσύνης, καὶ ὑποδησάμενοι ^{21} τοὺς πόδας ἐν ἑτοιμασία ^{22} τοῦ 15 εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης: ἐπὶ πᾶσιν ἀναλαβόντες τον θυρεον 23 16 τῆς πίστεως, ἐν ῷ δυνήσεσθε πάντα τὰ βέλη²⁴ τοῦ πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα ^{25} σβέσαι. ^{26} Καὶ τὴν περικεφαλαίαν ^{27} τοῦ σωτηρίου ^{28} 17

¹ἀνίημι, give up, loosen. ²ἀπειλή, ῆς, ἡ, threat, threatening. ³προσωποληψία, ας, ἡ, partiality, favoritism. ⁴ἐνδυναμόω, strengthen, empower. ⁵κράτος, ους, τό, power, dominion. ⁶ἰσχύς, ύος, ἡ, strength, power. ⁻ἐνδύω, put on, clothe. ⁿπανοπλία, ας, ἡ, full armor, complete armor. Ἦμεθοδεία, ας, ἡ, scheming, craftiness. ¹⁰ πάλη, ης, ἡ, struggle, fight. ¹¹ κοσμοκράτωρ, ορος, ὁ, world ruler, ruler of this world. ¹²πνευματικός, spiritual. ¹³ πονηρία, ας, ἡ, iniquity, wickedness. ¹⁴ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ¹⁵ἀναλαμβάνω, take up, raise. ¹⁶ἀνθίστημι, resist, oppose. ¹⁻κατεργάζομαι, work out, produce. ¹ⁿπεριζώννυμι, gird, gird round. ¹⁰ὀσφύς, ύος, ἡ, waist, hip. ²⁰θώραξ, ακος, ὁ, breastplate. ²¹ὑποδέω, put on my feet. ²²ἐτοιμασία, ας, ἡ, readiness, preparation. ²³θυρεός, οῦ, ὁ, shield, large shield. ²⁴βέλος, ους, τό, arrow, missile. ²⁵πυρόω, burn, am purified by fire. ²⁶σβέννυμι, quench, extinguish. ²⁷περικεφαλαία, ας, ἡ, helmet. ²৪σωτήριος, saving, bringing salvation.

Πρὸς Ἐφεσίους 6:18 Byzantine NT

δέξασθαι, καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ πνεύματος, ὅ ἐστιν ῥῆμα θεοῦ: 18 διὰ πάσης προσευχής καὶ δεήσεως προσευχόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ ἐν πνεύματι, καὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο ἀγρυπνοῦντες ἐν πάσῃ προσκαρτερήσει καὶ δεήσει περὶ πάντων τῶν ἁγίων, καὶ ὑπὲρ 19 ἐμοῦ, ἵνα μοι δοθῆ λόγος ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματός μου ἐν παρρησία γνωρίσαι τὸ μυστήριον τοῦ εὐαγγελίου, ὑπὲρ οὖ 20 πρεσβεύω ἐν ἀλύσει, ἵνα ἐν αὐτῷ παρρησιάσωμαι, ὁς δεῖ με λαλῆσαι.

Τνα δὲ εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς τὰ κατ' ἐμέ, τί πράσσω, πάντα ὑμῖν 21 γνωρίσει Τυχικὸς ό ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος ἐν κυρίῳ: ὅν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ περὶ 22 ἡμῶν, καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν.

Εἰρήνη τοῖς ἀδελφοῖς καὶ ἀγάπη μετὰ πίστεως ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ 23 κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ. Ἡ χάρις μετὰ πάντων τῶν ἀγαπώντων 24 τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν χριστὸν ἐν ἀφθαρσία. ²² Ἀμήν.

¹ μάχαιρα, ης, ή, sword. ² δέησις, εως, ή, entreaty, prayer. ³ ἀγρυπνέω, sleepless, watchful. ⁴ προσκαρτέρησις, εως, ή, perseverance, steadfastness. ⁵ ἄνοιξις, εως, ή, opening, act of opening. ⁶ γνωρίζω, make known, declare. ⁷ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ⁸ πρεσβεύω, be an ambassador, am aged. ⁹ ἄλυσις, εως, ή, chain. ¹⁰ παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely. ¹¹ Τυχικός, οῦ, ὁ, Tychicus. ¹² ἀφθαρσία, ας, ή, incorruptibility, immortality.